

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2020/1464

z 12. októbra 2020

o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Európska bezpečnostná stratégia prijatá 12. decembra 2003 Európskou radou obsahuje päť hlavných výziev, na ktoré sa má Únia zamerať: terorizmus, šírenie zbraní hromadného ničenia, regionálne konflikty, zlyhávanie štátov a organizovaná trestná činnosť. Následky nekontrolovaného obehu konvenčných zbraní sú ústredným prvkom štyroch z uvedených piatich výziev. V uvedenej stratégii sa zdôrazňuje význam kontroly vývozu pre zastavenie šírenia zbraní. V globálnej stratégii Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku s názvom „Spoločná vízia, spoločný postup: silnejšia Európa“, ktorú 28. júna 2016 predstavila vysoká predstaviteľka, sa potvrdzuje podpora Únie všeobecnému uplatňovaniu, plnému vykonávaniu a presadzovaniu mnohostranných zmlúv o odzbrojení, nešírení zbraní a kontrole zbrojenia, a režimov.
- (2) Únia prijala 5. júna 1998 politicky záväzný Kódex Európskej únie pre vývoz zbraní, v ktorom sa stanovujú spoločné kritériá na reguláciu zákonného obchodu s konvenčnými zbraňami.
- (3) Rada 19. novembra 2018 prijala stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraňam, ručným a ľahkým zbraňam a ich munícií („Zabezpečenie zbraní, ochrana obyvateľov“). Hlavným cieľom uvedenej stratégie je úplné a účinné vykonávanie Akčného programu Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) z roku 2001 na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie. V stratégii sa uvádza, že Únia bude naďalej presadzovať zodpovednú a účinnú kontrolu vývozu zbraní a podporovať všeobecné uplatňovanie a vykonávanie Zmluvy o obchodovaní so zbraňami. V stratégii sa tiež uvádza, že Únia bude naďalej podporovať Africkú úniu a relevantné regionálne hospodárske spoločenstvá v boji proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami a ich muníciou.
- (4) Kódex pre vývoz zbraní nahradila 8. decembra 2008 spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP ⁽¹⁾, ktorá stanovuje osem kritérií, na základe ktorých sa majú posudzovať žiadosti o vývoz konvenčných zbraní. Obsahuje aj oznamovací a konzultačný mechanizmus pre zamietnutia vývozu zbraní, ako aj opatrenia týkajúce sa transparentnosti, ako napríklad uverejňovanie výročných správ EÚ o vývoze zbraní. K spoločnej pozícii 2008/944/SZBP sa pripojilo niekoľko tretích krajín. V roku 2019 preskúmanie uvedenej spoločnej pozície vyústilo do prijatia rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/1560 ⁽²⁾.
- (5) V článku 11 spoločnej pozície 2008/944/SZBP sa uvádza, že členské štáty majú vynaložiť čo najväčšie úsilie, aby nabádali iné štáty, ktoré vyvážajú vojenskú techniku alebo zariadenie, na uplatňovanie kritérií stanovených v uvedenej spoločnej pozícii.

⁽¹⁾ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1560 zo 16. septembra 2019, ktorým sa mení spoločná pozícia 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 239, 17.9.2019, s. 16).

- (6) Zmluvu o obchodovaní so zbraňami (ďalej len „ATT“ – Arms Trade Treaty) prijalo Valné zhromaždenie OSN v apríli 2013 a platnosť nadobudla 24. decembra 2014. Cieľom ATT je posilnenie transparentnosti a zodpovednosti v obchodovaní so zbraňami. Podobne ako v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP sa aj v ATT stanovuje niekoľko kritérií hodnotenia rizika, na ktorých základe sa musí posúdiť vývoz zbraní. Únia konkrétne podporuje účinné vykonávanie a všeobecné uplatňovanie ATT prostredníctvom svojich osobitných programov prijatých na základe rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP⁽³⁾ a (SZBP) 2017/915⁽⁴⁾. Uvedené programy pomáhajú niekoľkým tretím krajinám na ich požiadanie pri posilňovaní ich systémov kontroly transferu zbraní v súlade s požiadavkami ATT.
- (7) Preto je dôležité zabezpečiť komplementárnosť medzi osvetovými a podpornými činnosťami stanovenými v tomto rozhodnutí a opatreniami stanovenými v rozhodnutí (SZBP) 2017/915. Na tento účel by sa mala uskutočňovať pravidelná výmena informácií medzi agentúrami, ktoré vykonávajú činnosti Únie v oblasti osvetvy zamerané na kontrolu vývozu zbraní, ako aj s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. V rámci tohto koordinačného mechanizmu sa podporuje účasť expertov z iných členských štátov vždy, keď je to relevantné.
- (8) Činnosti Únie na podporu účinnej a transparentnej kontroly vývozu zbraní sa rozvíjajú od roku 2008 podľa jednotnej akcie Rady 2008/230/SZBP⁽⁵⁾ a rozhodnutí Rady 2009/1012/SZBP⁽⁶⁾, 2012/711/SZBP⁽⁷⁾, (SZBP) 2015/2309⁽⁸⁾ a (SZBP) 2018/101⁽⁹⁾. Vykonávané činnosti najmä podporili ďalšiu regionálnu spoluprácu a zvýšili transparentnosť a väčšiu zodpovednosť v súlade so zásadami spoločnej pozície 2008/944/SZBP a kritériami hodnotenia rizika, ktoré sú v nej stanovené. Dotknuté činnosti sa tradične zameriavajú na tretie krajiny východného a južného susedstva Únie.
- (9) V posledných rokoch Únia poskytuje pomoc zameranú aj na zlepšenie kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím v tretích krajinách. Mala by sa zabezpečiť účinná koordinácia s činnosťami, ktoré sa týkajú kontroly vývozu takéhoto tovaru.
- (10) Rada poverila Nemecký federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu (ďalej len „Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA“ alebo „úrad BAFA“) technickým vykonávaním rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309 a (SZBP) 2018/101. BAFA je aj vykonávacou agentúrou projektov, ktoré podporujú účinné vykonávanie ATT podľa rozhodnutia 2013/768/SZBP a rozhodnutia (SZBP) 2017/915. Od roku 2005 sa BAFA podieľa na realizácii viacerých projektov spolupráce Únie v oblasti kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím. BAFA je príslušným orgánom Nemecka pre kontrolu vývozu, ktorá okrem toho, že poskytuje svoje základné kompetencie iným štátom, nazhromaždila veľké množstvo poznatkov a odborných znalostí v oblasti osvetových činností.
- (11) Generálny tajomník OSN 28. mája 2018 predstavil svoj program odzbrojenia s názvom Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti. Transparentnosť v oblasti vojenských činností, napríklad podávanie správ o dovoze a vývoze zbraní, podporuje demokratickú zodpovednosť a zodpovednú správu vecí verejných. Činnosti podporované týmto rozhodnutím prispievajú k dosiahnutiu cieľov uvedeného programu, ako aj cieľa udržateľného rozvoja č. 16 agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj,

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady 2013/768/SZBP zo 16. decembra 2013 o činnostiach EÚ na podporu vykonávania Zmluvy o obchode so zbraňami v rámci Európskej bezpečnostnej stratégie (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013, s. 56).

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/915 z 29. mája 2017 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 139, 30.5.2017, s. 38).

⁽⁵⁾ Jednotná akcia Rady 2008/230/SZBP zo 17. marca 2008 na podporu činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami zásady a kritériá Kódexu správania EÚ pri vývoze zbraní a kontrolu ich vývozu (Ú. v. EÚ L 75, 18.3.2008, s. 81).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Rady 2009/1012/SZBP z 22. decembra 2009 o podpore činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2009, s. 16).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Rady 2012/711/SZBP z 19. novembra 2012 o podpore činností Únie s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 321, 20.11.2012, s. 62).

⁽⁸⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/2309 z 10. decembra 2015 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015, s. 56).

⁽⁹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/101 z 22. januára 2018 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 17, 23.1.2018, s. 40).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely presadzovania mieru a bezpečnosti a v súlade s Európskou bezpečnostnou stratégiou a Globálnou stratégiou pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie sleduje Únia tieto ciele:

- a) presadzovanie účinnej kontroly vývozu zbraní tretími krajinami v súlade so zásadami stanovenými v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v ATT a vo vhodných prípadoch usilovanie o komplementárnosť a synergiu s podpornými projektmi Únie v oblasti kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím; a
- b) podporovanie úsilia tretích krajín na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť v rámci obchodu s konvenčnými zbraňami a zmiernovať riziko odkláňania zbraní k neoprávneným používateľom.

2. Únia sleduje ciele uvedené v odseku 1 prostredníctvom týchto projektových činností:

- a) ďalšie presadzovanie kritérií a zásad stanovených v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v ATT v tretích krajinách, a to na základe výsledkov dosiahnutých prostredníctvom vykonávania jednotnej akcie 2008/230/SZBP a rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309 a (SZBP) 2018/101;
- b) pomoc tretím krajinám, pri vypracúvaní, aktualizácii a podľa potreby i vykonávaní príslušných legislatívnych a správnych opatrení s cieľom vytvoriť účinný systém kontroly vývozu konvenčných zbraní;
- c) pomoc prijímajúcim krajinám pri odbornej príprave úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení a za presadzovanie predpisov, aby sa zabezpečilo primerané vykonávanie a presadzovanie kontroly vývozu zbraní;
- d) pomoc prijímajúcim krajinám v osvetovej činnosti vo vzťahu k ich vnútroštátnemu zbrojárskemu priemyslu v záujme zaistenia dodržiavania predpisov o kontrole vývozu;
- e) podpora transparentnosti a zodpovednosti pri medzinárodnom obchode so zbraňami, a to aj prostredníctvom podpory vnútroštátnych a regionálnych opatrení na presadzovanie transparentnosti a primeranej kontroly s ohľadom na vývoz konvenčných zbraní;
- f) podnecovanie prijímajúcich krajín, ktoré ešte nevykonali žiadne kroky smerujúce k prístupiu k ATT, aby sa pripojili k ATT, a podnecovanie signatárov ATT k tomu, aby ju ratifikovali; a
- g) podpora ďalšieho posúdenia rizika odkláňania zbraní a jeho zmiernenie, a to z hľadiska dovozu i vývozu.

Detailný opis projektových činností uvedených v tomto odseku je uvedený v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“).

2. Vykonávanie projektových činností uvedených v článku 1 ods. 2 uskutočňuje nemecký Federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu (ďalej len „Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA“). Výber úradu BAFA je opodstatnený z dôvodu jeho preukázaných skúseností, kvalifikácií a potrebných odborných znalostí týkajúcich sa celej škály relevantných činností Únie v oblasti kontroly vývozu zbraní.

3. BAFA vykonáva svoje úlohy na zodpovednosť vysokého predstaviteľa. Vysoký predstaviteľ na tento účel uzavrie s BAFA potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektových činností uvedených v článku 1 ods. 2 je 1 377 542,73 EUR.

2. Výdavky financované z finančnej referenčnej sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a predpismi platnými pre rozpočet Únie.

3. Komisia dohliada na správne hospodárenie s finančnou referenčnou sumou stanovenou v odseku 1. Na uvedený účel uzavrie s úradom BAFA dohodu o financovaní. V dohode o financovaní sa stanoví, že úrad BAFA je povinný zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie zodpovedajúcu jeho výške.

4. Komisia sa usiluje, aby sa dohoda o financovaní uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Informuje Radu o všetkých ťažkostiach, ktoré sa počas tohto procesu vyskytnú, ako aj o dátume uzavretia dohody o financovaní.

Článok 4

Vysoký predstaviteľ podáva Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných správ, ktoré vypracúva BAFA. Z uvedených správ vychádza hodnotenie, ktoré uskutoční Rada. Komisia podáva správy o finančných aspektoch vykonávania projektových činností uvedených v článku 1 ods. 2.

Článok 5

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Jeho účinnosť uplynie 24 mesiacov odo dňa uzavretia dohody o financovaní uvedenej v článku 3 ods. 3 alebo šesť mesiacov odo dňa jeho prijatia, ak sa v tomto období neuzavrie žiadna dohoda o financovaní.

V Luxemburgu 12. októbra 2020

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES

PRÍLOHA

PROJEKT PRE PRESADZOVANIE ÚČINNEJ KONTROLY VÝVOZU ZBRANÍ

1. Ciele

Účelom tohto rozhodnutia je podporiť zodpovednosť a vyvodzovanie zodpovednosti v súvislosti so zákonným obchodom so zbraňami v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP, a tým prispieť k mieru, bezpečnosti a stabilite v krajinách susediacich s Úniou. Cieľmi tohto rozhodnutia sú presadzovanie zvýšenej kontroly transferov zbraní tretími krajinami a podpora ich úsilia na vnútroštátnej a regionálnej úrovni o zvýšenie zodpovednosti a transparentnosti v rámci medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami a zmiernenie rizika odkláňania zbraní k neoprávneným používateľom. Uvedené ciele by sa mali dosiahnuť presadzovaním zásad a kritérií stanovených v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v ATT. Výsledky by mali byť zamerané na zvýšenie účinnosti vnútroštátnych systémov vývozu zbraní v cieľových krajinách: vykonávacia agentúra bude podávať správy o právnych, inštitucionálnych a iných relevantných zmenách a ich zosúladení so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP a prípadne s ATT. Pri dosahovaní uvedených výsledkov by sa malo usilovať o komplementárnosť a synergie s prebiehajúcimi projektmi pomoci Únie zameranými na podporu vykonávania ATT, ako aj na oblasť kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím. Okruh príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2017/915.

V záujme dosiahnutia uvedených cieľov by mala Únia pokračovať v presadzovaní noriem spoločnej pozície 2008/944/SZBP, a to na základe výsledkov dosiahnutých prostredníctvom vykonávania jednotnej akcie 2008/230/SZBP a rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309 a (SZBP) 2018/101. Na uvedený účel by sa prijímajúcim tretím krajinám mala poskytnúť pomoc pri vypracúvaní, aktualizácii a podľa potreby i vykonávaní príslušných legislatívnych, správnych a inštitucionálnych opatrení zameraných na podporu účinného systému kontroly transferu konvenčných zbraní.

Podporiť by sa mala aj odborná príprava úradníkov zapojených do vydávania povolení a presadzovania predpisov, ktorí sú zodpovední za vykonávanie a presadzovanie kontroly transferu zbraní, ako aj vnútroštátne a regionálne opatrenia na presadzovanie transparentnosti a primeranej kontroly pri vývoze konvenčných zbraní. Okrem toho by sa mali podporovať kontakty so súkromným sektorom (vrátane priemyslu, výskumných ústavov a akademickej obce) s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnych a iných predpisov, ktoré upravujú kontrolu transferu zbraní, a to s osobitným dôrazom na interné programy dodržiavania pravidiel.

2. Výber vykonávacej agentúry

Vykonávaním tohto rozhodnutia sa poveruje úrad BAFA. Podľa potreby sa BAFA spojí s agentúrami členských štátov v oblasti kontroly vývozu, s príslušnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami, „think-tankmi“, výskumnými inštitútmi a mimovládnymi organizáciami.

BAFA má najbohatšie skúsenosti v oblasti poskytovania pomoci týkajúcej sa kontroly vývozu a osvetových činností. Úrad BAFA takéto skúsenosti nadobudol vo všetkých relevantných oblastiach strategickej kontroly vývozu, pričom sa venuje tovaru s dvojakým použitím v oblasti CBRN a vojenskému tovaru. Prostredníctvom týchto programov a činností získal BAFA dôkladnú znalosť systémov kontroly vývozu vo väčšine krajín, ktoré sú zahrnuté do tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o pomoc súvisiacu s kontrolou vývozu zbraní a osvetové činnosti, BAFA úspešne dokončil vykonávanie rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309 a (SZBP) 2018/101. BAFA zodpovedá aj za technickú realizáciu programu na podporu vykonávania ATT zriadeného rozhodnutiami 2013/768/SZBP a (SZBP) 2017/915.

BAFA má preto jedinečné postavenie, pokiaľ ide o zisťovanie silných a slabých stránok systémov kontroly vývozu krajín, ktoré budú príjemcami činností ustanovených v tomto rozhodnutí. Úrad BAFA je tiež najpovolanejší uľahčovať synergie medzi rôznymi programami pomoci pri kontrole vývozu zbraní a osvetovými programami, ako aj zabrániť zdvojeniu. To má význam najmä pre prijímajúce krajiny, ktoré získali podporu v rámci predchádzajúcich programov spolupráce Únie na posilnenie miestnych kapacít, pokiaľ ide o uplatňovanie a aktualizáciu vnútroštátnych systémov kontroly obchodu so zbraňami v súlade s medzinárodnými normami a najnovším vývojom.

3. Koordinácia s inými projektmi pomoci Únie v oblasti kontroly vývozu

Na základe skúseností z predchádzajúcich osvetových činností Únie v oblasti kontroly vývozu, ktoré zahŕňali tovar s dvojakým použitím aj konvenčné zbrane, by sa mala zabezpečiť synergia a komplementárnosť. Preto by sa činnosti uvedené v oddieli 5 mali vykonávať len v krajinách, na ktoré sa ešte nevzťahujú činnosti v rámci projektu na podporu osvetových činností v súvislosti s ATT. Vo vhodných prípadoch je možné usilovať sa o synergie v spojení s inými činnosťami financovanými prostredníctvom rozpočtu SZBP alebo s inými činnosťami týkajúcimi sa kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím, ktoré sa financujú prostredníctvom finančných nástrojov Únie mimo rozpočtu SZBP. Pritom by sa mali v plnej miere dodržiavať právne a finančné obmedzenia stanovené pre využívanie príslušných finančných nástrojov Únie.

Na tento účel sa uskutoční pravidelná výmena informácií medzi agentúrami, ktoré vykonávajú osvetové činnosti Únie v oblasti kontroly vývozu zbraní, ako aj s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. Tento koordinačný mechanizmus by sa mal formalizovať a účasť expertov z iných členských štátov by sa mala podporiť vždy, keď je to relevantné.

4. Koordinácia s projektmi pomoci iných darcov v oblasti kontroly vývozu

Ak je to vhodné, malo by sa vyvinúť aj úsilie o synergiu a komplementárnosť s projektmi pomoci iných darcov v oblasti osvetovej zameranej na kontrolu vývozu. Ako sa uviedlo v oddieli 3, koordinácia s inými darcami by sa mala uskutočňovať najmä pri činnostiach uvedených v pododdieloch 5.2.1 až 5.2.3 a 5.2.6.

5. Opis projektových činností

5.1. Ciele projektu

Hlavným cieľom je poskytovať technickú pomoc niekoľkým prijímajúcim krajinám, ktoré prejavili vôľu rozvíjať svoje normy a postupy týkajúce sa kontroly vývozu zbraní. Na tento účel sa pri vykonávaní činností bude zohľadňovať stav prijímajúcich krajín, najmä pokiaľ ide o:

- ich možné členstvo alebo žiadosť o členstvo v medzinárodných režimoch kontroly vývozu zameraných na transfer konvenčných zbraní a tovaru a technológií s dvojakým použitím,
- ich kandidatúru na členstvo v Únii a či sú prijímajúce krajiny oficiálnymi alebo potenciálnymi kandidátmi,
- ich kapacity ako výrobcu, dovozcu alebo obchodného strediska v súvislosti s obchodom s konvenčným vojenským vybavením a technológiami,
- úroveň vyspelosti existujúceho vnútroštátneho systému kontroly vývozu s osobitným zreteľom na pokrok dosiahnutý v dôsledku podpory získanej v rámci predchádzajúcich programov spolupráce v oblasti kontroly vývozu zbraní financovaných Úniou, a
- ich pozíciu v súvislosti s ATT.

Pokiaľ sú dotknuté prijímajúce krajiny len signatármi ATT, činnosti by sa mali pokiaľ možno zamerať na konkretizovanie prekážok ratifikácie ATT, najmä ak sú tieto prekážky právnej alebo regulačnej povahy a súvisia s nedostatkami alebo potrebami týkajúcimi sa vykonávacích kapacít. Pokiaľ ide o krajiny, ktoré smerom k ATT nepodnikli žiadne kroky (nepodpísali ju, neratifikovali ani nepristúpili k nej), malo by sa presadzovať pristúpenie k ATT, prípadne s podporou iných prijímajúcich krajín, ktoré ATT ratifikovali.

5.2. Opis projektu

5.2.1. Regionálne semináre

Projekt bude mať podobu najviac ôsmich dvojdňových regionálnych seminárov, ktoré poskytnú teoretickú a praktickú odbornú prípravu, ako aj možnosť viesť dialóg s cieľom konsolidovať regionálne prístupy v príslušných oblastiach kontroly vývozu konvenčných zbraní.

Medzi účastníkmi seminárov (najviac 35) budú vládni úradníci z príslušných prijímajúcich krajín. Vo vhodných prípadoch možno okrem iného pozvať aj zástupcov národných parlamentov, priemyslu a občianskej spoločnosti.

Odbornú prípravu poskytnú experti zo štátnej správy členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, a zástupcovia súkromného sektora a občianskej spoločnosti.

Semináre sa môžu konať v prijímajúcej krajine alebo na inom mieste, ktoré určí vysoký predstaviteľ po porade s pracovnou skupinou Rady pre vývoz konvenčných zbraní (ďalej len „COARM“).

Regionálne semináre sa zorganizujú takto:

- a) najviac dva semináre pre krajiny juhovýchodnej Európy;
- b) najviac dva semináre pre východoeurópske a kaukazské krajiny európskej susedskej politiky;
- c) najviac dva semináre pre severoafrické stredozemské krajiny európskej susedskej politiky; a
- d) najviac dva semináre pre Strednú Áziu.

S cieľom posilniť medziregionálnu spoluprácu budú partnerské krajiny z iných regiónov pozvané aspoň na jeden seminár pre každý región.

Toto regionálne rozdelenie dvoch seminárov pre každý región sa nemusí dosiahnuť v prípade nepriaznivých okolností (napríklad, ak je počet účastníkov nečakane nízky, neexistuje žiadna seriózna ponuka na zorganizovanie zo strany niektorej prijímajúcej krajiny regiónu, alebo ak existuje duplicita s činnosťami iných poskytovateľov osvetových činností). V prípade neuskutočnenia jedného alebo viacerých seminárov by sa počet seminárov v iných uvedených regiónoch mohol zodpovedajúcim spôsobom zvýšiť v rámci celkového limitu dvanástich seminárov.

5.2.2. Študijné návštevy

V rámci projektu sa uskutočnia najviac sedem dvoj- až trojdňových študijných návštev vládnych úradníkov v príslušných orgánoch členských štátov alebo iných prijímajúcich krajín.

Študijné návštevy by mali zahŕňať dve až štyri prijímajúce krajiny. Prijímajúce krajiny, ktoré budú zahrnuté do projektu študijných návštev, nemusia byť nevyhnutne v rovnakom regióne.

5.2.3. Individuálna pomoc a pomoc na diaľku pre prijímajúce krajiny

Projekt bude mať formu seminárov, pričom celková dĺžka seminárov nepresiahne 10 dní na prijímajúcu krajinu, ktorá o ne požiadala. Seminárov sa zúčastnia štátni úradníci z prijímajúcich krajín vrátane vládnych úradníkov a úradníkov zodpovedných za vydávanie povolení a za presadzovanie predpisov, pričom sa tieto podujatia uskutočnia pokiaľ možno v príslušných prijímajúcich krajinách. V závislosti od presných potrieb a dostupnosti expertov prijímajúcich krajín a členských štátov bude k dispozícii 10 dní, pričom minimálna dĺžka bude dva dni.

Semináre zamerané na individuálnu pomoc sa budú konať najmä na žiadosť prijímajúcich krajín. Ich cieľom je riešiť konkrétne otázky týkajúce sa kontroly vývozu zbraní, ktoré nastolila prijímajúca krajina, napríklad v rámci regionálneho seminára alebo počas pravidelných kontaktov s expertmi Únie a s BAFA. Tieto semináre umožnia venovať sa otázkam a žiadostiam prijímajúcich krajín týkajúcim sa kontroly vývozu zbraní vrátane cielených vnútroštátnych opatrení na budovanie kapacít, osvetovej činnosti vo vzťahu k priemyslu a/alebo akademickej obci a vnútroštátnych stratégií odbornej prípravy v oblasti kontroly vývozu zbraní.

Okrem toho sa až 20 dní vyčlení na individuálnu podporu poskytovanú diaľkovo (napr. právne preskúmanie, konzultácie o konkrétnych prípadoch vrátane podpory, pokiaľ ide o technickú klasifikáciu konkrétneho tovaru atď.).

Svoje odborné znalosti sprostredkujú experti zo štátnej správy členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, a zástupcovia súkromného sektora.

5.2.4. Budovanie inštitucionálnych kapacít a informačné podujatia na pokročilej úrovni

Projekt bude mať formu najviac troch seminárov, z ktorých každý bude trvať najviac štyri dni, s cieľom poskytnúť podporu prijímajúcim krajinám s pokročilými systémami kontroly vývozu zbraní na rozvíjanie ich vlastných vnútroštátnych kapacít. Súčasťou prijatých opatrení bude kaskádové školenie (školenia školiteľov) zamerané okrem iného na didaktiku, prenos poznatkov a inštitucionálnu pamäť v prijímajúcej krajine. Budovanie vnútroštátnych inštitucionálnych kapacít by sa malo zamerať na otázky, ako sú napríklad vnútorné dodržiavanie pravidiel, riadenie rizík a vzťah medzi znižovaním hybridných hrozieb a kontrolou vývozu zbraní.

5.2.5. Konferencia pre partnerské krajiny s pokročilými systémami kontroly vývozu

Projekt bude mať formu jednej konferencie v Bruseli, ktorá bude trvať najviac dva dni. Konferencia poskytne fórum pre diskusie na pokročilej úrovni medzi expertmi Únie a vysoko postavenými zástupcami (z oblasti politiky, udeľovania licencií a presadzovania) prijímajúcich krajín s pokročilými systémami kontroly vývozu.

Táto konferencia poskytne zúčastneným prijímajúcim krajinám príležitosť:

- a) získať informácie o najnovšom vývoji súvisiacom s obchodom so zbraňami (napr. súčasné spôsoby obstarávania, vplyv nových technológií a otázky súvisiace s bezpečnostnou politikou, ako sú napríklad hybridné hrozby) a
- b) diskutovať a vymieňať si názory na to, ako možno realizovať nedávne zmeny a zlepšenia kontroly obchodu so zbraňami v rámci ich vlastných vnútroštátnych systémov kontroly vývozu.

5.2.6. Hodnotiace podujatia

S cieľom vyhodnotiť a preskúmať vplyv činností vykonávaných podľa tohto rozhodnutia sa v Bruseli uskutočnia dve hodnotiace podujatia (v polovici trvania a na záver), podľa možnosti v bezprostrednej nadväznosti na pravidelné zasadnutie COARM.

Hodnotiace podujatie v polovici trvania bude mať formu seminára a zúčastnia sa na ňom členské štáty. Seminár môže trvať najviac jeden deň.

Záverečné hodnotiace podujatie sa uskutoční v Bruseli a zúčastnia sa na ňom prijímajúce krajiny a členské štáty. Na záverečné hodnotiace podujatie sa pozvú najviac dvaja zástupcovia (príslušní vládni úradníci) každej prijímajúcej krajiny.

6. Príjemcovia

6.1. Prijímajúce krajiny podľa tohto rozhodnutia

Okruh príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2017/915. Prijímajúcimi krajinami podľa tohto rozhodnutia sú:

- a) kandidátske alebo potenciálne kandidátske krajiny v juhovýchodnej Európe (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Severomacedónska republika, Čierna Hora, Srbsko a Kosovo *);
- b) východoeurópske a kaukazské krajiny európskej susedskej politiky (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavská republika a Ukrajina);
- c) krajiny severnej Afriky, Stredozemia a južného susedstva v rámci európskej susedskej politiky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko, Jordánsko a Libanon); a
- d) krajiny Strednej Ázie (Kazachstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizsko a Turkménsko).

6.2. Zmena okruhu prijímajúcich krajín

COARM môže po konzultáciách s koordinačným mechanizmom uvedeným v oddieli 3 rozhodnúť o doplnení krajín do zoznamu príjemcov za predpokladu, že nie sú príjemcami podľa rozhodnutia (SZBP) 2017/915. Vo výnimočných prípadoch, ak sa to považuje za zmysluplné, koordinačný mechanizmus môže schváliť aj spoluprácu s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2017/915. BAFA a Únia by si zmeny mali oznámiť formálne prostredníctvom predsedu COARM.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

7. Výsledky projektu a ukazovatele vykonávania

Okrem záverečného hodnotiaceho podujatia uvedeného v pododdieli 5.2.6 posúdenie výsledkov projektu zahŕňa:

7.1. Individuálne posúdenie prijímajúcich krajín

BAFA po ukončení plánovaných činností poskytne Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a Komisii správu o pokroku jednotlivých prijímajúcich krajín uvedených v pododdieli 6.1. V správe sa zrekapitulujú činnosti, ktoré sa uskutočnili v prijímajúcej krajine počas vykonávania tohto rozhodnutia a zhodnotia a opíšu kapacity prijímajúcej krajiny v oblasti kontroly transferu zbraní na základe informácií, ktoré má BAFA k dispozícii. Základom posúdenia bude uplatňovanie kontrolných nástrojov prijímajúcou krajinou, ako sa stanovuje v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, pokiaľ sa tieto nástroje nevzťahujú len na členské štáty.

7.2. Posúdenie vplyvu a ukazovatele vykonávania

Vplyv činností stanovených v tomto rozhodnutí na prijímajúce krajiny by sa mal posúdiť po ukončení týchto činností. Toto posúdenie vplyvu uskutoční vysoký predstaviteľ v spolupráci s COARM a prípadne aj s delegáciami Únie v prijímajúcich krajinách, ako aj s inými relevantnými zainteresovanými stranami.

Na uvedený účel sa použijú tieto ukazovatele vykonávania:

- či sú zavedené relevantné vnútroštátne predpisy týkajúce sa kontroly transferu zbraní a či a do akej miery sú v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP (vrátane uplatňovania hodnotiacich kritérií, vykonávania spoločného vojenského zoznamu EÚ a podávania správ),
- informácie o jednotlivých prípadoch presadzovania práva, ak sú k dispozícii,
- či sú prijímajúce krajiny schopné nahlasovať vývoz a/alebo dovoz zbraní (napríklad register OSN, výročná správa ATT, Wassenaarské usporiadanie, OBSE a správy národným parlamentom), a
- či sa prijímajúca krajina oficiálne pripojila alebo má v úmysle pripojiť sa k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP.

Správy o individuálnom posúdení uvedené v pododdieli 7.1 by mali podľa potreby odkazovať na uvedené ukazovatele vykonávania.

8. Podpora používania webového portálu EU P2P ⁽¹⁾

Webový portál EU P2P uvedený v rozhodnutí 2012/711/SZBP vznikol ako vlastný zdroj Únie. Funguje ako spoločná platforma pre všetky osvetové programy Únie (tovar s dvojakým použitím a zbrane). Činnosti uvedené v pododdieloch 5.2.1 až 5.2.6 majú zvýšiť povedomie o informačnom webovom portáli Únie a propagujú jeho používanie. Účastníci osvetových činností by mali byť informovaní o neverejnej časti webového portálu, ktorá poskytuje trvalý prístup k zdrojom, dokumentom a kontaktom. Používanie webového portálu by sa malo propagovať aj u ostatných úradníkov, ktorí sa nemôžu priamo zúčastniť na pomocných a osvetových činnostiach. Okrem toho by sa činnosti mali propagovať prostredníctvom informačného bulletinu EU P2P.

9. Zviditeľnenie Únie

BAFA prijme všetky primerané opatrenia na propagáciu skutočnosti, že danú činnosť financuje Únia. Takéto opatrenia sa vykonávajú v súlade s manuálom pre komunikáciu a zviditeľnenie vonkajších činností Únie, ktorý uverejnila Európska komisia. BAFA teda zabezpečí viditeľnosť príspevku Únie prostredníctvom vhodného označovania a publicity, pričom sa vyzdvihne úloha Únie a zvýši sa povedomie o dôvodoch prijatia tohto rozhodnutia, ako aj o jeho podpore zo strany Únie a výsledkoch uvedenej podpory. V materiáloch vytvorených v rámci projektu sa bude viditeľne zobrazovať vlajka Únie v súlade s príslušnými usmerneniami Únie, ako aj logo „EU P2P export control programme“ (program kontroly vývozu P2P EÚ). Delegácie Únie by sa mali zapájať do podujatí v tretích krajinách, aby posilňovali nadväzujúcu činnosť a zviditeľňovanie v politickej oblasti.

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-topic/chemical-biological-radiological-and-nuclear-hazards/eu-p2p-outreach-programmes-export-control-and-https://circabc.europa.eu/>.

Vzhľadom na to, že plánované činnosti sa veľmi líšia z hľadiska rozsahu a povahy, využije sa škála propagačných nástrojov vrátane tradičných médií, webových stránok, sociálnych médií, informačných a propagačných materiálov (vrátane grafických znázornení informácií, letákov, bulletinov, tlačových správ a ďalších materiálov podľa potreby). Publikácie a verejné podujatia obstarané v rámci projektu budú zodpovedajúcim spôsobom označené.

10. Trvanie

Celková odhadovaná dĺžka trvania projektu je 24 mesiacov.

11. Podávanie správ

Vykonávací subjekt vypracuje pravidelné štvrťročné správy, v ktorých stručne opíše pokrok projektu, ako aj správy o misiách po ukončení každej činnosti. Tieto správy sa predložia vysokému predstaviteľovi najneskôr šesť týždňov po ukončení príslušných činností.

12. Odhadované celkové náklady na projekt a finančný príspevok Únie

Celkové odhadované náklady na projekt sú 1 538 292,73 EUR so spolufinancovaním zo strany vlády Spolkovej republiky Nemecko. Celkové odhadované náklady na projekt financovaný zo strany Únie sú 1 377 542,73 EUR.
